

Tilsynsrapport

Dagtilbud: Børnehuset Blæksprutten
Dato: 20. oktober 2022

Dagtilbudsafdelingen

Indledning

På baggrund af det pædagogiske tilsyn er der udarbejdet nedenstående sammenfatning og vurdering af dagtilbuddet.

Dagtilbud:	Børnehuset Blæksprutten
Tilsynstype:	Ordinært tilsyn
Sagsnummer:	28.06.08-K09-30-22
Dato for observation	20. september 2022
Dato for tilsynsmøde:	12. oktober 2022
Ledelse:	Jess Christensen
Medarbejderrepræsentanter:	Caroline (sprogansvarlig), Marianne (pædagog)
Forældrebestyrelsesrepræsentant:	Ninna Bloch
Tværfagligt Center for Børn og Unge	Rikke Thesbøl (distriktsleder TCBU), Lars Gabriel (distriktsleder TCBU)
Kontaktkonsulent:	Lene Vemmelund
Tilsynskonsulent:	Lisbeth O. Friis

Tilsynets formål og indhold

Formålet med det pædagogiske tilsyn er todelt, idet det både har et kontrolperspektiv ift. overholdelse af den gældende lovgivning samt Vejle Kommunes målsætninger og prioriterede indsatser i dagtilbud. Det pædagogiske tilsyn er også en kvalitetssikring af nuværende praksis og en mulighed for drøftelse af udviklingsmuligheder i det enkelte dagtilbud.

Tilsynets indhold indebærer følgende:

Samlet konklusion

Vurdering af den pædagogiske kvalitet tager afsæt i, hvad forskningen peger på i forhold til, hvad der har betydning for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der vurderes både på strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat-kvalitet, som udgør tre hoveddimensioner i vurdering af dagtilbudskvalitet.

Børnehuset Blæksprutten er en selvejende integreret daginstitution med to vuggestuegrupper og tre børnehavegrupper. Børnehuset Blæksprutten er normeret til 29 vuggestuebørn og 50 børnehavebørn.

Det vurderes, at der arbejdes ud fra den lov- og forvaltningsmæssige ramme. Dog er der enkelte områder, hvor beskrivelser endnu ikke er udarbejdet.

Generelt vurderes det, at der er gode rammer og betingelser i Blæksprutten, som giver børnene muligheder for nærvær, omsorg, leg og aktiviteter. Der er eksempler, hvor børnene mødes sensitivt og anerkendende af de voksne og hvor der er mulighed for leg og fordybelse.

Der er også eksempler på, hvor muligheden for længerevarende og nærværende samspil er udfordret, hvilket særligt kommer til udtryk i vuggestuen. På tilsynsdagen manglede der flere personaler, hvilket udfordrede børnenes muligheder og rammer for nærvær og tilgængelige voksne. Derfor er der på baggrund af tilsynsbesøget med observation og efterfølgende læringsfeedback og dialog givet både fokus- og opfølgingspunkter samt henstillinger.

Fokuspunkter:

- Overvej gerne, hvordan der kan skabes endnu bedre muligheder for børneinitieret leg og fordybelse. Er der tilgængelige legeredskaber i børnehøjde, som understøtter og inspirerer børneinitieret leg?
- Overvej hvordan børnene kan inddrages og gøres deltagende og selvhjulpne i og omkring måltidet.
- Fortsat fokus på lærings- og evalueringskulturen.
- Overvej om der er brug for en beskrivelse af mulige tværfaglige indsatser.

Opfølgingspunkter:

- Overvej hvordan personalet er placeret i forhold til børnene ved måltiderne. Er der tilgængelige og nærværende voksne til rådighed for alle børn?
- Fokus på det sproglige og understøttende læringsmiljø, hvor handlinger og oplevelser benævnes (særligt i vuggestuen).
- Overvej og gentenk hvilke prioriteringer og organiseringer der er brug for, når der mangler personale.
- Det pædagogiske grundlag skal indskrives i den styrkede læreplan.
- Beskrivelse af funktionen "sprogansvarlig".

Henstillinger:

- I vuggestuen mangler der personale den dag, tilsynet er på besøg, hvilket udfordrer børnenes rammer og betingelser for nærvær, tryghed og støtte. Det nærværende samspil er udfordret af gentagende forstyrrelser og afbrydelser, da det er en udfordring at tilgodese og være opmærksom på alle børn, når der eksempelvis er to voksne til 16 vuggestuebørn.

- For at få skabt og etableret en organisering og struktur, hvor barn-voksen relationen fremmes, så børnene får mulighed for støtte til leg og læring, er der brug for en skærpet opmærksomhed og tiltag, der gør det muligt – også på dage, hvor der mangler personaler. Overvej hvordan personalets positionering og tilgængelighed kan højnes. Hvilke prioriteringer skal der være for at kunne give børnene den omsorg, sensitivitet og tilknytning, som de har brug for? Det gør sig både gældende både i rutinesituationer som måltidet og i garderoben samt i leg og aktiviteter på legepladsen.

Tilsynets observationer

Der er observeret ud fra, hvad forskning viser, er de vigtigste kontekster for et barns udvikling i de nærmeste omgivelser; relationer, fysiske omgivelser og lege- og aktivitetsmuligheder. De tre områder er de mest grundlæggende for den pædagogiske kvalitet.

Der er observeret i to timer en formiddag. Lederen var forhindret i at deltage. Der er både observeret i vuggestue- og børnehaveafdelingen, dog med primært fokus på vuggestuen.

Fysiske omgivelser

Indretningen af de fysiske omgivelser har stor betydning for børnenes muligheder for erfaringsdannelse og for daginstitutionens sociale liv og dermed børnenes udvikling og læring. Barnet er i en periode, hvor erfaringer og læring sker gennem det at undersøge og gå på opdagelse. Barnets hele færden i institutionen danner grundlag for erfaringsdannelsen. Rummene skal invitere til lege, aktiviteter og andre gode læringsoplevelser.

KIDS – Kvalitetsudvikling i daginstitutioner, s. 38)

Observationer omhandlende fysiske omgivelser

Børnehuset Blæksprutten har mange gode lege- og læringsmiljøer, hvor der er mulighed for fordybende aktiviteter og mere aktive aktiviteter. Der er eksempler på, hvor der er "rum i rummet", hvor børnene har mulighed for at fordele sig og lege uforstyrret. Eksempelvis ses det i en af børnehavegrupperne, hvor der er flere lege i gang på samme tid. Der er på denne stue forskellige legemiljøer, der indbyder til tematiseret leg, hvor der er legeredskaber, der understøtter legen og det er muligt at lege uforstyrret fra de øvrige børns leg.

I vuggestuen er der aktivitetstavler på væggen, som hænger i børnehøjde. Der er også mulighed for konstruktionslege. Der er et mindre udvalg af tilgængeligt legetøj og bøger i børnehøjde. Der er også en "rede", der afgrænser og omslutter de børn, som opholder sig deri.

Legepladsen er opdelt således, at børnehaven og vuggestuen har hver deres legeplads. Vuggestuens legeplads er indrettet med stor sandkasse, gynger, legehus og klatreredskaber. Børnene har som udgangspunkt mulighed for god leg og motoriske udfordringer. Alle

vuggestuebørn var på legepladsen på observationsdagen, hvilket udfordrede pladsen og mulighed for uforstyrret leg. Personalet var ofte optaget af børn, der var trætte eller utilpasse og det påvirkede personalets tilgængelighed og opmærksomhed i forhold til de øvrige børn.

Børnehavens legeplads er stor og har et varieret terræn. Der er forskellige legeområder, der giver mulighed for en god fordeling mellem børn og voksne. På observationsdagen var en større gruppe i gang med at cykle og tegne med kridt. Både børn og voksne deltog og det sumede af engagement og fordybelse.

Udviklingsområder og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Overvej gerne, hvordan I skaber gode muligheder for børneinitieret lege og aktiviteter. Hvordan kan rummene indrettes, så børnene selv kan tilgå materialerne? Er der gjort "klar til leg"?
- Overvej gerne, hvordan I anvender legepladsen med vuggestuebørnene. Kan børnene inddeles i mindre grupper, så pladsen ikke bliver så trang? Vil det være meningsfuldt med en tydelig rollefordeling mellem personalet, så nogen faciliterer og deltager i leg med børnene og andre har en assisterende rolle?

Relationer

Relationer mellem barnet og de omgivende voksne samt relationen børn imellem har grundlæggende betydning for barnets udvikling. Det fremgår af forskning og udviklingspsykologisk viden, at en udviklingsfremmende relation mellem pædagogerne og børnene, en god relation mellem pædagogerne og forældrene og endelig gode relationer børnene imellem, er væsentlige indikatorer på god pædagogisk kvalitet.

KIDS – Kvalitetsudvikling i Daginstitutioner, s. 40

Observationer omhandlende relationer

I den ene vuggestuegruppe som tilsynet følger, er der 16 børn og 2 personaler. De sidder fordelt ved tre borde, hvor de får formiddagsmad og har samling. Personalet sidder ved bordet med de mindste børn. De har en rollefordeling imellem sig, hvor særligt den ene, er den, der har styringen og forsøger at fordele opmærksomheden mellem børnene. Den anden er mere opmærksom på de praktiske opgaver.

Kvaliteten for nærværende samspil er udfordret, da personalet har svært ved at tilgodese og være opmærksom på alle 16 børn. Interaktion mellem børn og personale er kortvarigt og bliver ofte afbrudt af andre børn, der har brug for opmærksomhed, støtte og tryk. Personalet fremstår positive og opmuntrende i samspillet med børnene og forsøger at dele deres opmærksomhed imellem børnene.

Der er både eksempler på, hvor der er et sprogligt miljø, hvor frugten benævnes både i forhold til form og farve og hvem der særligt kan lide den. Det er også eksempler på, hvor

personalet ikke ser børnenes initiativer eller kropslige signaler og der opstår uro og utilpashed hos flere børn. I alt det der sker, kommer personalet indimellem til at fremstå mindre sensitive og får fx ikke sat ord på handlinger (fx vaskes et barns mund og ansigt uden forberedelse på, hvad der skal ske) eller fulgt op på det der sker (et barn vil ned fra stol og den rykkes ud. Den voksne ser ikke, at barnet har brug for hjælp til at komme ned, og barnet falder ned på gulvet). Personalet har gode intentioner, men er udfordret af at være der for alle børn.

Udviklingsområder og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Det centrale for pædagogisk kvalitet er omsorgen for det enkelte barn – at personalet er sensitive og til rådighed for børnene. Overvej gerne, hvordan I konkret kan skabe rammer og betingelser for nærværende samspil, hvor der i barn-voksen relationen er mulighed for at respondere på børnenes signaler og initiativer – også på dage, hvor der mangler personale?
- Hvordan kan I organisere og strukturere dagen, når der mangler personale? Er det fx muligt at sidde ved to borde, hvis der kun er to voksne?

Leg og aktivitet

For at kunne udvikle sig har børnene brug for at lege med andre børn og for at blive mødt af nærværende voksne. Der skal være tilbud om aktiviteter og gode lege- og læringsmuligheder. Noget at være sammen om i et fælles tredje.

Børn lærer og udvikler sig gennem leg med hinanden, og voksnes kommunikation og interaktion med børnene fra den helt tidlige barndom og med de fysiske udviklings- og læringsmiljøer er essentielt for børns udvikling.

KIDS – Kvalitetsudvikling i daginstitutioner, s. 44

Observationer omhandlende leg og aktivitet

Børneinitieret leg og aktiviteter

I vuggestuen er der efter formiddagsmåltid og samling ”fri leg” på legepladsen. Der er mange børn på legepladsen og det er udfordrende for børnene at have længerevarende og uforstyrret leg. Personalet er primært optaget af børn, der har brug for trøst og omsorg, hvilket udfordrer deres muligheder for at skabe vilkår for børnenes leg, så de indgår i gode og berigende legeoplevelser med hinanden.

I børnehaven er der eksempler på børneinitieret leg, hvor børnene har adgang til forskellige legeformer, som fx rolleleg og konstruktionslege. Børnene vælger, hvor de vil lege og hvad de vil lege med og personalet hjælper med at rammesætte og skabe vilkår for leg med hinanden og for uforstyrret leg.

Voksnes støtte til børnenes leg

I vuggestuen er det varierende, om børnene oplever personalets støtte i legen. Der er få eksempler på, hvor personalet er aktive i forhold til at tilbyde at deltage i børnenes

legeformer, da de som før nævnt, er optaget af børn, der har brug for trøst eller et skød. Personalet får tendens til at have en opsynsrolle frem for en deltagende og faciliterende rolle.

I børnehavegruppen, hvor tilsynet observerer, er der en fordeling mellem personalet, hvor den ene sætter sig sammen med en gruppe børn på gulvet. Hun har fokus på at støtte børnefællesskabet ved at skabe vilkår, så børnene får berigende legeoplevelser med hinanden. Børnene er fordybede og engageret i deres leg med hinanden og i samspillet med den voksne, som støtter, guider og observerer efter behov.

Vokseninitieret leg og aktiviteter

I vuggestuen er der samling omkring "den grimme ælling", som læses højt for børnene. Det er tydeligt, at det er genkendeligt og børnene vil gerne se og være med. Den voksne, som læser/fortæller historien, bestræber sig på, at være tilgængelig for børnene ved to ud af tre borde. Det betyder, at hun veksler imellem at læse og fortælle ved det ene og ved det andet bord. Bordet med de mindste børn ser til, men er ikke aktivt involveret i historien. Det er tydeligt, at den voksne har intention om at få alle med, men der opstår i stedet en varierende uro og afbrudthed i oplæsningen og dialogen med børnene, grundet der er mange børn til en enkelt voksen.

Efterfølgende i garderoben er der ligeså mange børn til få voksne, hvilket resulterer i gråd og begrænsede muligheder for børnenes erfaringsdannelse i forhold til mestring, selvhjulpethed og støtte til læring. Nogle børn er selvhjulpne og forsøger at øve sig. Der kommer flere børn til og stemningen virker kaotisk og uoverskuelig.

I måltiderne, som også er en pædagogisk aktivitet – er det varierende hvor inddraget og deltagende børnene er i forhold til forberedelsen af måltidet, men også i og omkring måltidet. Det gør sig både gældende i vuggestuen og i børnehaven. Ofte hjælper børnene med at gøre klar, men grundet tidligere corona-restriktioner, er det varierende, hvor deltagende børnene er, når maden eksempelvis skal sendes rundt eller serveres.

Udviklingsområder og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Overvej hvordan der kan skabes bedre betingelser for vuggestuebørnenes leg på legepladsen? Hvordan skabes der rammer for længerevarende og uforstyrret leg? Hvilken rolle har personalet? Er det muligt at opdele børnene, så alle ikke skal være ude på samme tid?
- Sæt gerne gang i forskellige legeområder, hvor personalet kan facilitere legen og samtidig støtte børnefællesskabet ved at skabe gode vilkår for legen.
- Overvej hvordan der skabes muligheder og betingelser for nærvær, støtte, guidning og mulighed for at mestre i garderobesituationen. Kan børnene komme i garderoben i mindre grupper med en voksen? Hvordan kan rutinesituationer som garderobesituationen prioriteres og værdsættes som betydningsfuldt pædagogisk arbejde – også på dage, hvor der mangler personale?
- Overvej hvordan børnene kan inddrages mere i måltidet. Kan de sende maden rundt? Er der muligheder for at børnene selv kan tage maden? Hav gerne en opmærksomhed på, hvad der er "et levn" fra corona og hvordan børnene gøres mere deltagende.

Den styrkede læreplan

Blækspruttens styrkede læreplan er blevet revideret i 2021 og gennemgås to gange om året i personalegruppen. Der arbejdes årligt med et overordnet tema, som pt. er ”den eventyrlige verden”, hvori læreplanstemaerne indgår og der udarbejdes både SMITTE og evalueringskema.

Dialogprofil i Hjernen og Hjertet anvendes systematisk.

Lærings- og evalueringskulturen er i fokus og læringsfeedback er blevet et værdiord, som der skal arbejdes målrettet med fremadrettet. Der er et ønske om, at der skal være en fælles forståelse af, hvad læringsfeedback er og betyder i Blæksprutten.

Læreplanen vil blive evalueret i 2023 og her vil det pædagogiske grundlag også indgå som en del af Blækspruttens styrkede læreplan.

Sprogindsatser og understøttende sprogstrategier

Der anvendes forskellige sprogunderstøttende redskaber, bl.a. Babblarne, Hit med lyden og Sprogtrappen. Det overvejes om materialet ”Bobby” også skal indgå som en del af sprogredskaberne. Der arbejdes generelt fokuseret med sprogindsatser og sprogmiljøer. Der er bl.a. ved at blive indrettet et sprogum, som skal understøtte sprogarbejdet med børnene.

Der udarbejdes sprogvurderinger.

Der er endnu ikke udarbejdet en sprogbeskrivelse for den sprogansvarlige.

Stærkere fællesskaber / AKT

AKT beskrivelsen er udarbejdet og der er én medarbejder, der varetager funktionen. AKT-medarbejderen giver kollegaerne sparring og tilbyder også observation. Der er et ønske om at få en AKT-medarbejder mere, så der både er tilknyttet en til vuggestuen og en til børnehaven.

I samarbejdet med TCBU er der udarbejdet en systematik i forhold til beskrivelse af børnene og de forskellige indsatser. Det forsøges først med indsats fra AKT-medarbejder og efterfølgende inddragelse af pædagogisk rådgiver.

Overgange

Der er samarbejdsaftaler for gode overgange med både dagplejen og distriktsskolen, som medvirker til at sikre børnene gode og trygge overgange uanset om det er fra dagpleje til Blæksprutten eller fra Blæksprutten til distriktsskolen.

De interne overgange i Blæksprutten fungerer også godt. Det er generelt let for både børn og forældre at skifte stue, da børnene er vant til at færdes i hele huset og personalet er også velkendt uanset om man hører til i børnehaven eller vuggestuen.

Forældresamarbejdet

Forældrebestyrelsen oplever Børnehuset Blæksprutten som et dejligt hus at komme ind i – alle siger godmorgen og er imødekommende. Personalet er ligeledes gode til at være i dialog

med forældrene, hvor de både giver sparring og feedback. Der er også en stor tilfredshed de informationer, som sendes via AULA – eksempelvis om hvilke indsatser og temaer der arbejdes med, og hvorfor der arbejdes med det.

Forældrebestyrelsen har drøftet arbejdsmiljø og fravær af personale i forhold til, hvad det har af betydning for børnene, når det mangler personale – og det vil fortsat være et fokus, også på baggrund af tilsynet.

Generelt er forældrebestyrelsen positive og glade for Blæksprutten. De er velvidende om, at Blæksprutten er udfordret af højt sygefravær og at det giver udfordrende dage.

Forældrebestyrelsen vil gerne være behjælpelige med at skabe fokus på kerneopgaven også på de dage, hvor personalenormeringen er udfordret, så det er de gode prioriteringer omkring omsorg, tilknytning og nærvær der er førsteprioritet.

Opfølgning

På baggrund af tilsynet og de givne henstillinger udarbejdes der en handleplan for, hvilke tiltag og justeringer der skal arbejdes ud fra i forhold til at forbedre kvaliteten.

Handleplanen udarbejdes i samarbejde mellem ledelsen, TCBU, kontaktkonsulent og tilsynskonsulent. Handleplanen godkendes af dagtilbudschefen.

Der vil afholdes uanmeldt skærpet tilsyn inden udgangen af januar 2023.